

Crònica de l'exposició «Ramon Llull: història, pensament i llegenda». (Fundació La Caixa, Palma). – L'any 1308 Ramon Llull escrivia l'*Ars Generalis Ultima*, la que havia de ser la darrera versió, i per tant definitiva, del seu sistema filosòfic. Per commemorar la transcendència d'aquesta data, des del mes d'octubre de 2008 fins al mes de gener de 2009 tengué lloc a la seu de la Fundació la Caixa de Palma l'exposició *Ramon Llull: història, pensament i llegenda*. Comissionada per Mn. Jordi Gayà, Rector de la Maioricensis Schola Lullistica, l'exposició presentava un recorregut al llarg dels set segles d'història del lul·lisme, des del naixement de Ramon Llull mateix fins a la recepció dels corrents lul·listes contemporanis. El bell manuscrit del *Llibre de contemplació* (datat de 1300) de la Biblioteca Diocesana de Mallorca era el punt de partida d'aquesta peculiar passejada, articulada en dues seccions: d'una banda, a la primera part, s'hi trobaven tots aquells documents iconogràfics, plàstics i manuscrits que permetien contextualitzar culturalment la vida del beat; d'altra banda, la part superior de l'exposició era dedicada íntegrament a l'obra lul·liana, a la seva concepció, difusió i recepció. Sens dubte, la joia estel·lar de la mostra va ser el

Estudis Romànics [Institut d'Estudis Catalans], Vol. 32 (2010), p. 559-617

manuscrit original del *Breviculum* de Karlsruhe, encarregat per Tomàs Le Myésier, deixeble directe de Llull a París. El *Breviculum* (1325), que conté les conegudes dotze miniatures narradores del periple biogràfic lullià, sortí excepcionalment de la Badische Landesbibliothek de Karlsruhe per a l'exposició palmesana.

L'exposició es convertí en una font directa per presentar a tot un públic ampli i divers la figura d'un dels catalans més universals de tots els temps. Se'n publicà un acurat catàleg, coordinat per la comissionada adjunta Rosa Planas. Fornit amb aportacions fetes des de tots els àmbits possibles d'estudi del lullisme, hi participaren Catalina Cantarellas, Jordi Gayà, Harvey Hames, Joan Miralles, Rosa Planas, Albert Soler, Josep M. Ruiz Simon i Dominique Urvoy. Complementàriament, se celebrà també a la Fundació la Caixa de Palma i durant els mesos d'octubre i novembre de 2008, un cicle de conferències a càrrec de reconeguts estudiosos del pensament lullià, com ara Antoni Bonner, Antoni Bordoy, Júlia Butinyà, Fernando Domínguez, Alexander Fidora, Jordi Gayà, Marta Romano, Josep E. Rubio i Vicent Servera.

Maribel RIPOLL PERELLÓ
Universitat de les Illes Balears